

Pradžia>Kreipimasis į teisma>ES ir nacionalinės teisės sistemos>Bendrieji nacionaliniai teismai

Bendrieji nacionaliniai teismai

Slovakija

Šiame skyriuje pateikiama informacija apie Slovakijos bendrosios kompetencijos teismų sistemą.

Bendrosios kompetencijos teismai. Įvadas

Teismų įgaliojimus Slovakijos Respublikoje vykdo nepriklausomi ir nešališki teismai. Visais lygmenimis teismų reikalai yra atskirti nuo kitų nacionalinių institucijų reikalų.

Teisinių duomenų bazės

Slovakijos Teisingumo ministerijos duomenų bazė *Slov-Lex*

Slovakijos Teisingumo ministerijos elektroninio teisės aktų rinkinio (*Slov-Lex*) projektas grindžiamas dviem tarpusavyje susietomis informacinėmis sistemomis:

eZbierka (angl. *eCollection*) – informacinė sistema, kurioje pateikiami privalomų teisės aktų suvestiniai elektroniniai tekstai ir kitos, ne įstatymų, normos;

eLegislative (angl. *eLegislation*) – procesų valdymo informacinė sistema, skirta visiems teisėkūros proceso etapams, suteikianti teisės aktų leidėjams pažangių redagavimo priemonių.

Nauda tikslinėms grupėms:

Atsižvelgiant į vis didėjantį įstatymų kiekį ir sudėtingumą, vis sunkiau praktiškai taikyti pagrindinį teisės principą, kad visi žmonės žino galiojančius teisės aktus ir savo teises bei pareigas. Projektu *Slov-Lex* bus padedama įgyvendinti šį principą užtikrinant veiksmingą prieigą prie visų galiojančių teisės aktų, kuria galės naudotis šie subjektai:

piliečiai – jiems projekto dalis *eZbierka* visų pirma bus naudinga tuo, kad formaliai ir iš esmės bus lengviau nemokamai susipažinti su galiojančiais teisės aktais, ir visuomenė bus geriau informuota apie naujus teisės aktus,

praktikuojantys teisininkai – jie galės nuolat susipažinti su galiojančiais teisės aktais, taip pat turės galimybę gauti pranešimus apie naujus Slovakijos Respublikos ar Europos Sąjungos teisės aktus; šie pranešimai gali būti ir bendro pobūdžio, ir konkrečiai susiję su teisės aktais, kuriais reglamentuojamos sritys, kuriose šie teisininkai specializuojasi,

verslininkai – jie taip pat galės nuolat ir nemokamai susipažinti su galiojančiais teisės aktais ir turės galimybę gauti informaciją apie naujus Slovakijos ar Europos Sąjungos teisės aktus (ši informacija gali būti ir bendro pobūdžio, ir konkrečiai susijusi su teisės normomis, kuriomis reglamentuojamos jų veiklos sritys); esant geresnei reglamentavimo aplinkai atsiras palankesnės sąlygos verslui ir bus sumažinta veiklos vykdymo administracinė našta,

vietai ir regioninės institucijos – jos nuolat ir nemokamai galės susipažinti su galiojančių teisės aktų šaltiniais, o kartu bus sumažinta jų administracinė našta (administracinių požiūrių daug pastangų reikalaujanti ir brangiai kainuojanti pareiga darbo dienomis suteikti prieigą prie įstatymų rinkinio, susietą su įstatymų rinkinio popierinės kopijos prenumerata ir archyvavimu) pakeičiant sunkią pareigą leisti darbo dienomis teikiant pagalbą susipažinti su įstatymų rinkiniu, viešojo administravimo institucijos – projektu bus sudarytos sąlygos nuolat ir nemokamai susipažinti su galiojančių teisės aktų šaltiniais, taip pat bus sumažinta administracinė našta, taigi, ir teisėkūros proceso finansinės išlaidos, ir bus galima efektyviau vykdyti teisėkūros ir Europos Sąjungos teisės aktų įgyvendinimo sričių užduotis,

teismai – jie galės nuolat ir greitai susipažinti su teisės aktais, galiojusiaisiais bet kurią pasirinktą dieną praeityje, ir naudotis teismo sprendimuose pateiktomis nuorodomis į nurodytu laiku galiojusius teisės aktus, todėl bus galima bent jau iš dalies sumažinti formalų užduočių, o teisėjų ir teismo pareigūnų darbą padaryti efektyvesnį,

teisėkūros institucijos – jos galės naudotis veiksmingu įrankiu teisės aktų projektams rengti ir teisėkūros procesui administruoti, dėl to jos patirs mažiau biurokratiškų sunkumų ir galės geriau sutelkti dėmesį į pateiktų pasiūlymų turinį.

Bendrosios kompetencijos teismų veiklos organizavimas

Slovakijos teismų sistema

Slovakijos teismų sistemą sudaro:

aplinkės teismai (54)

apygardos teismai (8)

Specialusis baudžiamųjų bylų teismas

Slovakijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas

Teismų jurisdikcija

Apylinkės teismai

Apylinkės teismai nagrinėja civilines ir baudžiamąsias bylas kaip pirmosios instancijos teismai, nebent teismo proceso reglamentavimo normose nustatyta kitaip.

Jie taip pat nagrinėja rinkimų bylas, kai tai numatyta atitinkamuose teisės aktuose.

Apygardos teismai

Apygardos teismai nagrinėja apylinkės teismų pirmąją instanciją išnagrinėtas civilines ir baudžiamąsias bylas kaip antrosios instancijos teismai.

Teismo proceso normose nustatyta, kokias civilines ir baudžiamąsias bylas apygardos teismai nagrinėja pirmąją instanciją.

Apygardos teismai veikia kaip pirmosios instancijos teismai administracinėse bylose, nebent specialiuose teisės aktuose numatyta kitaip.

Apygardos teismai taip pat nagrinėja kitas bylas, jei tai numatyta specialiuose teisės aktuose (Įstatyme Nr. 166/2003 dėl privatumo apsaugos nuo neteisėto informacinių technologijų įrangos panaudojimo, kuriuo iš dalies keičiami tam tikri įstatymai).

Specialusis baudžiamųjų bylų teismas

Specialusis baudžiamųjų bylų teismas nagrinėja baudžiamąsias ir kitas bylas, nurodytas teismo proceso reglamentavimo normose.

Aukščiausiasis Teismas

Aukščiausiojo Teismo jurisdikcijai priklauso:

paprasti apeliaciniai skundai, kuriais apskundžiami apygardos teismų ir Specialiojo baudžiamųjų bylų teismo sprendimai, kai tai numatyta teismo proceso reglamentavimo normose;

nepaprastieji apeliaciniai skundai, kuriais apskundžiami apylinkės teismų, apygardos teismų, Specialiojo baudžiamųjų bylų teismo ir Aukščiausiojo Teismo sprendimai, kai tai numatyta teismo proceso reglamentavimo normose;
teismų ir centrinės valdžios administravimo institucijų ginčai dėl jurisdikcijos;
bylos perdavimas kitam teismui negu kompetentingas teismas, kai tai numatyta teismo proceso reglamentavimo normose;
kitos bylos, kai tai numatyta įstatyme arba tarptautinėje sutartyje.
Aukščiausiasis Teismas **peržiūri teismų priimtus sprendimus** bylose, kuriose priimtas galutinis sprendimas.
Aukščiausiasis Teismas prižiūri **vienodą ir nuoseklų įstatymų** ir kitų visuotinai taikomų aktų taikymą:
savo nutartimis;
skelbdamas nuomones, kuriomis siekiama vienodinti įstatymų ir kitų visuotinai taikomų teisės aktų aiškinimą;
skelbdamas didelės reikšmės galutinius teismų sprendimus Aukščiausiojo Teismo nuomonių ir Slovakijos Respublikos teismų sprendimų rinkinyje.

Susijusios nuorodos

[Teisingumo ministerija](#)

Paskutinis naujinimas: 27/02/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.